

Klinická propedeutika - úvod

Rodinná anamnéza

Osobní anamnéza

Pracovní a sociální anamnéza

Gynekologická, vojenská
anamnéza

Farmakologická anamnéza

Navázání kontaktu

- přivítání, představení
- dotaz aktuální obtíže – dopřát nemocnému dost času sdělit vše, co považuje za nutné
- postupně převzít aktivitu – řízený rozhovor
- udržovat oční kontakt
- sedět tak, aby oči byly ve stejné úrovni
- nemocný musí mít dojem, že náš čas patří v té chvíli jen jemu

Rodinná anamnéza

- pokrevní příbuzní – otec, matka, bratři, sestry, děti
- jaké choroby, kolika let se dožili
- pozitivní rizikový faktor pro kardiovaskulární choroby – IM nebo CMP před 60. rokem věku
- sledované choroby – i u širšího příbuzenstva

Sledované choroby

- „civilizační“ choroby – HT, ICHS, HLP, dna
- diabetes mellitus
- nádorová onemocnění
- těžké infekční choroby (TBC, hepatitidy)
- psychiatrická zátěž (závislosti, TS)

Osobní anamnéza

- choroby dětského věku
- choroby dospělého věku
- úrazy, operace, hospitalizace
- návyky – kouření, alkohol, abusus léků
- alergie – náměty
- fyziologické funkce anamnestické – chuť k jídlu a změny hmotnosti, spánek, vidění, slyšení, močení, stolice

Sociální anamnéza

- stav rodiny
- poměry v rodině
- výskyt stressových situací
- způsob bydlení
- způsob topení
- lokalizace bytu nebo domku

Pracovní anamnéza

- pracovní zařazení v minulosti a nyní
- důchod invalidní, starobní
- kontakt se škodlivinami
- stressové faktory v zaměstnání
- pobyt v exotických zemích
- koníčky – expozice škodlivinám

Gynekologická anamnéza

- menarché
- počet porodů, potratů, ITP
- menopauza
- krvácení v menopauze
- kontraceptiva – HAK

Vojenská anamnéza

- event. zdravotní důvody jejího nevykonání

Farmakologická anamnéza

- léky užívané trvale
 - léky z nedávné minulosti
 - způsob užívání
 - dávkování
 - poslední užitá dávka
-
- optimálně – kartička PL nebo krabičky s sebou
 - až 60% hospitalizací starších nemocných je způsobeno chybami v užívání léků

Anamnéza nynějšího onemocnění

- volný projev nemocného (agravace x dissimulace, logorrhea)
- doplňující otázky, ale nechat nemocného „vymluvit“
- postupně převést na řízený rozhovor
- získat informaci: jak dlouho potíž trvá, na čem je závislá, jestli již nemocný zkoušel nějaké léky, jestli už podobnou potíž měl
- **Poslouchejte nemocného, říká Vám diagnózu!**

Anamnéza u chorob srdce a cév

- **bolest na hrudi** (lokalizace, charakter, závislost na námaze, reakce na léčbu, doprovodné příznaky)
- **dušnost** (závislost na poloze – ortopnoe, na námaze, na čase)
- **otoky** (gravitační – ve vertikální poloze DKK, v horizontální sakrální krajina, anasarka)
- **bušení srdce** (arytmie, organické i funkční postižení)
- **synkopální stavy** (chlopenní vady, arytmie)
- **změny barvy** (cyanóza, bledost)
- **únavnost** (nespecifický příznak)

Anamnéza u chorob trávicího ústrojí

- choroby jícnu:
 - polykací potíže – obtížné nebo bolestivé polykání (odynofagie, dysfagie)
 - pálení za sternem (pyróza)
 - regurgitace potravy
 - krvácení (hemateméza)

Choroby žaludku

- bolest (závislost na jídle, na druhu stravy, na roční době, lokalizace, propagace)
- syndrom „malých příznaků“
- nausea, zvracení, překyselení
- nechutenství (zvláště některé druhy jídel)
- změny hmotnosti
- průjmy při achlorhydrii
- foetor ex ore

Choroby žlučníku

- kolikovitě bolesti v pravém podžebří nebo v epigastriu (závislost na druhu požitě stravy, na pohybu, propagace typicky pod pravou lopatku)
- nadýmání
- průjmovité stolice

Choroby jater

- nevolnosti po jídle, únavnost
- tlakové bolesti pod pravým obloukem žeberním (reagující na mechanické podráždění - napínání pouzdra)
- zvětšování břicha – při vývoji ascitu
- kachektizace, otoky
- svědění při ikteru
- krvácivé projevy
- časté infekty

Choroby slinivky břišní

- akutní zánět – krutá šokující bolest
- chronické obtíže - bolest po kterémkoli jídle okolo pupku s propagací do levého mesogastria (úlevová poloha v předklonu)
- průjmy s obsahem nestrávené stravy a tuku
- váhový úbytek

Choroby střeva

- průjmovité stolice s příměsí hlenu, krve
- křečovitě bolesti, trvalé bolesti
- pocity nadmutí, plynatost
- zácpa

Choroby konečníku

- tenesmy
- pocit neúplného vyprázdnění
- stolice potažená krví

Choroby peritonea

- vynucená poloha, trvalá bolest, slabost
- teploty, nauzea, zvracení

Anamnéza u chorob dýchacího ústrojí

- kašel (charakter, vazba na námahu, změny teploty, pachy)
- expektorace (množství a charakter sputa, barva, zápach)
- bolest na hrudi (závislá většinou na dýchacích pohybech)
- dušnost (většinou nezávislá na poloze, zapojováno pomocné dýchací svalstvo, prodloužené exspirium, distanční fenomény)

Anamnéza u chorob endokrinních I

- štítná žláza – změny hmotnosti, změny nálady, odlišné vnímání okolní teploty, lokální příznaky (zvětšení, bolestivost), exophthalmus
- nadledviny – únavnost, slabost, změny pigmentace, zbarvení kůže (flush), změny fyziognomie
- příštítná tělíka – křečové stavy

Anamnéza u chorob endokrinních II

- pohlavní orgány – poruchy menstruačního cyklu, krvácení v menopauze, hirsutizmus, změny potence, libida
- hypofýza – poruchy bilance tekutin, změny ochlupení, slabost, únavnost, poruchy podřízených žláz

Anamnéza u chorob ledvin a močových cest I

- renální kolika
 - charakter bolesti – úporná tlaková bolest bez úlevové polohy
 - lokalizace – bederní krajina
 - propagace – do třísel, labií, skrota
 - vedlejší příznaky – nauzea, zvracení, neklid, třesavka

Anamnéza u chorob ledvin a močových cest II

- dysurie – pálení řezání při močení – při začátku a na konci
- polakisurie – časté nucení na močení (po malých porcích)
- horečka – většinou s třesavkou a kolikou
- záněty dolních močových cest bývá bez teploty

Děkuji za pozornost

